

Stockholm 23 september 2014

Dnr
155/14

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över förslag till En nationell referensram för kvalifikationer för livslångt lärande

Lärarnas Riksförbund har givits möjlighet att yttra sig över rubricerat förslag. Förbundet tar bara ställning till de delar som berör grund- och gymnasieskolan samt motsvarande vuxen- och särskoleformer.

Förbundets ställningstagande

Lärarnas Riksförbund avstyrker att särskoleformerna placeras på nivå 1 och grundskolan på nivå 2.

Förbundet anser att ett sådan beslut måste föregås av en beslut om vilka krav som ska ställas på en person för att denna ska anses ha genomgått grundskolan och därmed nå nivå 2. Av samma skäl (som anförs nedan) behöver detta också göras för särskoleformerna och bedömningen av vem som nått nivå 1.

Lärarnas Riksförbund har i tidigare remissvar avseende kvalifikationsramverket ifrågasatt att gymnasieprogrammen tycks inordnade på nivå 4 utifrån utbildningens längd och inte utifrån dess innehåll. Förbundet anser fortfarande att varje gymnasieprogram inordning i ramverket borde motiveras var för sig.

Bakgrund till förbundets ställningstagande

Förbundet har tidigare påtalat svårigheten att inordna grundskolan i systemet för NQF/EQF. En försvarande omständighet är att utbildningen inte leder fram till någon examen. Att nivå 2 motsvaras av kunskapskraven för godkänt i grundskolans ämnen är rimligt, men en elev kan lämna grundskolan med icke godkända betyg i ett, flera eller alla ämnen och ändå erhålla ett slutbetyg. Därför behöver det på något sätt fastställas ifall en individ verkligen ligger på nivå 2 efter genomgången grundskola.

Tidigare krävdes godkänt i tre ämnen, svenska, engelska och matematik för att vara behörig till ett nationellt gymnasieprogram. Kraven för behörighet till gymnasieskolan har nu ändras så att det krävs godkända betyg (minst E) i fler ämnen. Kraven är dessutom olika beroende på om eleven ska påbörja ett studieförberedande program eller ett yrkesprogram. Därmed finns i systemet en acceptans för att elever på yrkesprogram har lägre generella förkunskaper än elever på studieförberedande program. Det behöver därför tydliggöras vad som avses med genomgången grundskola. Är det behörighet att antas till något nationellt

gymnasieprogram (studieförberedande eller yrkesprogram) eller är kraven högre ställda, till exempel att ha minst betyget E (Godkänt) i samtliga grundskolans ämnen? Eller räcker det med att ha fått ett avgångsbetyg från grundskolan oavsett betyg och kunskapsnivå? Om så är fallet anser förbundet att inordningen av särskoleformerna och grundskolan i den nationella referensramen för kvalifikationer är felaktig och riskerar att inte alls fylla sitt syfte – att garantera en viss nivå på en individs kvalifikationer.

Avseende gymnasieskolan önskar Lärarnas Riksförbund en redovisning av hur vart och ett av de nationella gymnasieprogrammet motsvarar de kunskaper, färdigheter och kompetenser som är uppställda för de olika nivåerna. Som förbundet redan påtalat i tidigare remissvar avseende NQF visar valet att placera teknikprogrammets fjärde år på nivå 5 på möjligheten att även andra program kan placeras på en annan nivå än nivå 4. Utan en tydligare analys av detta kan man förledas att tro att det är längden på gymnasieutbildningen som är avgörande för gymnasieprogrammets nivåplacering i NQF, inte deras innehåll.

LÄRARNAS RIKSFÖRBUND

Bo Jansson
Förbundsordförande

Anna Jändel-Holst
Utredare